

JUSTITSMINISTERIET

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om import-, eksport- og transitforanstaltninger for skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil og om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol") (omarbejdning)

Dato: 1. december 2022
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Emilie Glismand
Sagsnr.: 2022-0092-5369
Dok.: 2639058

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2022) 480 endelig

1. Resumé

Kommissionen har den 28. oktober 2022 fremsat et forslag til omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om skydevåben fra 2012. Forslaget har overordnet til formål at bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU, herunder at afhjælpe risiciene i forbindelse med import og eksport af skydevåben, komponenter og ammunition. De foreslåede regler skal muliggøre en koordineret kontrol mellem medlemsstaterne og sikre sporbarheden af skydevåben gennem bl.a. korrekt registrering af oplysninger om skydevåben, forenkling af toldmyndighedernes arbejde med at opdage ulovlige skydevåben, komponenter og ammunition samt en begrænsning af importen af halvfabrikerede skydevåben og væsentlige komponenter hertil. De foreslåede regler indebærer desuden en styrkelse af samarbejdet mellem retshåndhævende myndigheder (herunder toldmyndigheder) og licensudstedende myndigheder inden for både import og eksport, ligesom der lægges op til at forbedre den systematiske dataindsamling om internationale bevægelser af skydevåben til civil brug og beslaglagte skydevåben. Med henblik på at skabe balance mellem på den ene side behovet for øget sikkerhed og på den anden side at lette den lovlige handel med skydevåben sigter forslaget mod at sikre lige vilkår og mindske den administrative byrde for økonomiske operatører og ejere af skydevåben, herunder ved hjælp af digitalisering af procedurer og i visse tilfælde frit-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

gelses fra import- og eksporttilladelser til jægere, konkurrenceskytter og samlere. Endelig har forslaget til formål at fjerne det eksisterende regeloverlap i anvendelsesområderne for forordningen om skydevåben og fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008 om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr. Forslaget er ikke omfattet af Danmarks retsforbehold. Nærhedsprincippet er ikke relevant, da forslaget hører under EU's enekompetence. Forslaget forventes at have lovgivningsmæssige, økonomiske og administrative konsekvenser. Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for forslaget, idet Danmark under forhandlingerne vil tilkendegive, at det er vigtigt, at der sikres tilstrækkelig tid for medlemsstaterne til at gennemføre de nye regler.

2. Baggrund

Kommissionen har den 28. oktober 2022 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om import-, eksport- og transitforanstaltninger for skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil og om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol") (omarbejdning).

De nuværende EU-regler om import, eksport og transit af skydevåben er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol"), og om fastsættelse af udførselstilladelse og indførsels- og transitforanstaltninger for skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil (herefter "forordningen om skydevåben").

Kommissionen har i forbindelse med præsentationen af forslaget fremhævet, at der anslås at være op mod 35 millioner ulovlige skydevåben i hænderne på civile i EU, og at omkring 630.000 skydevåben er registreret som stjålet eller bortkommet i Schengeninformationssystemet (SIS). Kommissionen bemærker, at de reviderede regler vil øge sikkerheden og adressere ulovlig handel med våben samt muliggøre koordinerede kontroller og risikovurderinger for at styrke sporbarheden af våben. Reglerne vil desuden lette den lovlige handel med skydevåben til civil brug og reducere den administrative byrde for producenter, forhandlere og brugere af skydevåben.

Baggrunden for forslaget er bl.a. resultaterne fra trusselsvurderingen af grov og organiseret kriminalitet fra 2021, som blev offentliggjort af Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol), og en undersøgelse fra 2018 fra FN's Kontor for Narkotikakontrol og Kriminalitetsbekæmpelse (UNODC). Forordningsforslaget er endvidere fremsat i overensstemmelse med prioriteterne i Kommissionens strategi for EU's sikkerhedsunion for 2020-2025, hvoraf fremgår, at der skal foretages en vurdering af, om reglerne om eksporttilladelser og import- og transitforanstaltninger for skydevåben stadig er egnede til formålet. Forslaget afspejler desuden prioriteterne i Kommissionens EU-strategi til bekæmpelse af organiseret kriminalitet og udgør en opfølgning på gennemførelsen af EU's handlingsplan for 2020-2025 om ulovlig handel med skydevåben.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) artikel 207 vedrørende EU's fælles handelspolitik. Derudover har forslaget hjemmel i TEUF artikel 33, idet forslaget omhandler aspekter vedrørende udveksling af oplysninger og samarbejde mellem toldmyndigheder, mellem toldmyndigheder og kompetente licensudstedende myndigheder og mellem disse myndigheder og Kommissionen. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Forslaget er ikke omfattet af det danske retsforbehold.

Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 3. november 2022.

Kommissionen forventes at præsentere forslaget på et møde i toldunionsarbejdsgruppen den 30. november 2022.

3. Formål og indhold

Forslaget har følgende fem overordnede formål:

1. At bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU, herunder ved at afhjælpe risiciene i forbindelse med import og eksport.
2. At muliggøre en koordineret kontrol mellem medlemsstaterne med henblik på at sikre sporbarheden af skydevåben.
3. At forbedre den systematiske dataindsamling om internationale bevægelser af skydevåben til civil brug samt data om beslaglagte våben.

4. At præcisere de licensudstedende myndigheders rolle og forbedre samarbejdet mellem retshåndhævende myndigheder (herunder toldmyndigheder) og de licensudstedende myndigheder.
5. At skabe en klar retlig ramme med fokus på digitalisering af procedurer og fjerne det eksisterende regeloverlap mellem anvendelsesområdet for forordningen om skydevåben og anvendelsesområdet for fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008 om fælles regler for eksport af militært teknologi og -udstyr.

Emne, definitioner og anvendelsesområde

Forordningsforslagets kapitel I fastsætter genstanden for og formålet med forordningen (artikel 1), oplister en række definitioner (artikel 2), og fastsætter forordningens anvendelsesområde ved at definere, hvad der er udelukket fra anvendelsesområdet (artikel 3). Ifølge artikel 3 er transaktioner mellem stater eller statslige overførsler udelukket fra forordningens anvendelsesområde. Ligeledes er skydevåben samt væsentlige dele og ammunition hertil, når de er beregnet til væbnede styrker, politiet eller offentlige myndigheder, udelukket fra forordningens anvendelsesområde. Endelig er antikke skydevåben og kopier heraf udelukket fra anvendelsesområdet.

Krav i forbindelse med indpassage og import

Forordningsforslagets kapitel II (artikel 4-11) er nyt i forhold til den gældende forordning og fastsætter de krav, der gælder i forbindelse med indpassage og import af skydevåben, væsentlige komponenter og ammunition hertil.

Forordningsforslagets artikel 4 fastsætter undtagelser fra Unionens toldprocedurer for de skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil, der er opført i bilag I.

Forordningsforslagets artikel 5 fastlægger de økonomiske operatørers forpligtelser ved import. Ifølge bestemmelsen har økonomiske operatører en række forpligtelser, herunder kontrol af importerede produkter, opbevaring af attester og dokumentation og samarbejde med myndighederne i tilfælde af mistanke, eller når der anmodes herom.

Med henblik på at forbedre sporbarheden af skydevåben fastsættes det i artikel 6, at alle skydevåben, herunder deaktiverede skydevåben, skal mærkes

i henhold til EU's direktiv om skydevåben¹, inden de importeres til EU. Det følger videre af bestemmelsen, at hvis et skydevåben er mærket i henhold til FN-protokollen, men ikke i henhold til direktivet om skydevåben, kan skydevåbnet desuden reeksporteres eller henføres under en toldordning. Hvis et skydevåben ikke er forsynet med mærkning i overensstemmelse med hverken EU's direktiv om skydevåben eller FN-protokollen, skal det ifølge bestemmelsen beslaglægges og destrueres.

Forordningsforslagets artikel 7 fastsætter, at alle deaktiverede skydevåben skal ledsages af den deaktiveringsattest, der er fastsat i direktivet om skydevåben. Hvis det deaktiverede skydevåben ikke er ledsaget af en deaktiveringsattest, kan det deaktiverede skydevåben henføres under en toldordning eller importeres som et skydevåben. Formålet med bestemmelsen er at forhindre import af forkert deaktiverede skydevåben, der udgør en trussel på grund af muligheden for at reaktivere disse deaktiverede skydevåben.

Med sigte på at forhindre import af ombyggelige signalvåben og gas- og signalvåben, uden at de er godkendt som skydevåben, fastsætter forslagets artikel 8 importreglerne for signalvåben og gas- signalvåben. Bestemmelsen indeholder en forpligtelse til på importtilladelsen at angive, at de pågældende våben ikke kan ombygges i overensstemmelse med betingelserne i direktiv (EU) 2019/69. Artikel 8 indeholder også bestemmelser om udvekslingen af oplysninger mellem Kommissionen og medlemsstaterne om ikke-ombyggelige signalvåben og gas- og signalvåben.

Forordningsforslagets artikel 9 indeholder en definition af, hvem der kan ansøge om importtilladelse. Det fastsættes også, hvordan medlemsstaterne skal behandle ansøgningerne, grunde til afslag og nødvendigheden af at kontrollere ansøgeren i det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS) for at forhindre dømte personer i at importere skydevåben. Derudover fastsættes det, at medlemsstater skal behandle ansøgninger om importtilladelser inden for en periode på højst 60 arbejdsdage – og under særlige omstændigheder 90 arbejdsdage – fra den dato, hvor alle de nødvendige oplysninger er blevet indgivet til de kompetente myndigheder. Desuden begrænser artiklen importen af halvfabrikerede skydevåben og væsentlige komponenter til autoriserede våbenhandlere og -mæglere, hvilket ifølge Kommissionen er en vigtig nyskabelse, der i væsentlig grad mindsker truslen om hjemmelavede skydevåben uden mærkning eller registrering (så-

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/555 af 24. marts 2021 om kontrol med erhvervelse og besiddelse af våben (kodifikation): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021L0555&from=EN>

kaldte "spøgelsesvåben"). Det fastsættes endvidere, at der ikke må opkræves gebyrer for indgivelse og behandling af en importtilladelse.

Forordningsforslagets artikel 10 fastsætter den administrative forenkling af importtilladelser og de importprocedurer, hvor der ikke kræves en forudgående importtilladelse, samt den efterfølgende procedure i forbindelse med toldangivelsen. Det betyder, at ejere af skydevåben i en række tilfælde, såsom i forbindelse med jagttekspeditioner, sportsskydningsarrangementer og våbenudstillinger, vil være fritaget for importtilladelser. Disse ejere vil kun skulle overholde de relevante toldprocedurer, som vil gøre det muligt for toldmyndighederne at kontrollere, om mængden og typen af skydevåben, der midlertidigt er blevet eksporteret fra EU, er de samme som dem, der reimporteres. Forslaget vil bidrage til at mindske den administrative byrde for jægere, konkurrenceskytter, samlere eller bevægelser i forbindelse med udstillinger.

Artikel 11 i forordningsforslaget giver mulighed for at bekræfte modtagelsen af importerede skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil som anført i bilag I til denne forordning. Denne bestemmelse giver eksporttredjelande mulighed for at kontrollere, hvorvidt skydevåbnene rent faktisk er blevet importeret, med henblik på at afsløre omdirigering i tilfælde af manglende import.

Krav i forbindelse med transit

Forordningsforslagets kapitel III (artikel 12-13) indeholder bestemmelser om krav i forbindelse med transit inden for EU og ekstern transit.

I artikel 12 og 13 fastsættes de procedurer, der skal følges, og de dokumenter, der skal forelægges, i forbindelse med henholdsvis transit inden for EU og ekstern transit.

Bestemmelserne øger harmoniseringen af procedurerne for transport af skydevåben i EU og giver toldmyndighederne og de kompetente myndigheder mulighed for at spore alle bevægelser af skydevåben, både inden den faktiske import til EU og selv om skydevåbnene rent faktisk aldrig importeres til EU. Når først skydevåbnene er importeret, reguleres bevægelserne af skydevåben af direktivet om skydevåben.

Krav i forbindelse med eksport

Forordningsforslagets kapitel IV (artikel 14-21) indeholder regler om krav i forbindelse med eksport.

Med det formål at lette harmoniseringen af regler om eksporttilladelser i EU, defineres det i artikel 14, hvem der kan ansøge om eksporttilladelse. Desuden indføres der som et ekstra krav til eksporttilladelse kravet om en slutbrugerattest for skydevåben, der er opført under kategori A og B i del I i bilag I. Slutbrugerattesten er et middel til at forhindre omdirigering af skydevåben ved eller efter eksport. Kravet om at fremlægge slutbrugerattesten finder ikke anvendelse på ejere af skydevåben, der er omfattet af de administrative forenklinger, der er fastsat i artikel 10 og 17, såsom jægere, konkurrenceskytter og samlere, der er omfattet af fritagelsen for import- og eksporttilladelser.

Med henblik på harmonisering af reglerne i EU fastsættes det i artikel 15, hvad medlemsstaterne skal kontrollere, inden der udstedes en eksporttilladelse. Det fastsættes også, at eksportøren skal fremlægge de nødvendige dokumenter for medlemsstaterne, og at der ikke må opkræves gebyrer for indgivelse og behandling af en eksporttilladelse. Desuden fastsættes det, at medlemsstater skal behandle ansøgninger om eksporttilladelser inden for en periode på højst 60 arbejdsdage – og under særlige omstændigheder 90 arbejdsdage – fra den dato, hvor alle de nødvendige oplysninger er blevet indgivet til de kompetente myndigheder. Endelig fastsættes det, at Kommissionen skal vedtage en delegeret retsakt med henblik på at fastlægge en generel EU-eksporttilladelse.

I artikel 16 fastlægges det, hvilke oplysninger eksporttilladelser og importtilladelser, der udstedes af importtredjelandet, skal indeholde. Der indføres også en forpligtelse til at forsyne skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil med en mærkning, før de eksporteres. Bestemmelsen har til formål at øge sporbarheden af skydevåben.

Artikel 17 fastsætter den administrative forenkling i forbindelse med eksporttilladelser og de eksportprocedurer, hvor der ikke kræves nogen forudgående eksporttilladelse, samt den efterfølgende procedure i forbindelse med eksportangivelsen. Dette betyder forenklinger i eksportprocedurerne svarende til dem, der følger af forordningsforslagets artikel 10 om importprocedurer, dvs. at ejere af skydevåben i visse tilfælde vil være fritaget for eksporttilladelser og kun skal overholde de relevante toldprocedurer uden at skulle forhåndsregistrere midlertidige varebevægelser eller anmode om en forhåndstilladelse om at foretage sådanne bevægelser, så længe disse bevægelser ikke overstiger 24 måneder. Der indføres en forpligtelse til at anvende et europæisk skydevåbenpas i henhold til direktivet om skydevåben. Ejere

af skydevåben i EU skal allerede opfylde kravene i direktivet om skydevåben, og derfor vil denne bestemmelse ikke medføre yderligere forpligtelser for dem. I stedet har bestemmelsen til formål at sikre bedre sammenhæng mellem forordningen om skydevåben og direktivet om skydevåben, hvilket bidrager til større klarhed for ejere af skydevåben. Det fastsættes også, at en medlemsstat kan suspendere eksportprocessen og fristen for at modtage indsigelser mod transit fra tredjelande. Med denne bestemmelse indføres en harmonisering af reglerne om administrative forenklinger i EU, som vil bidrage til at mindske den administrative byrde for jægere, konkurrenceskytter, samlere eller bevægelser i forbindelse med udstillinger.

I henhold til artikel 18 skal medlemsstaterne tage hensyn til alle relevante overvejelser og forpligtelser, når medlemsstaterne beslutter, om der skal udstedes en eksporttilladelse. Bestemmelsen har til formål at forhindre omgåelse af våbenembargoer og andre sikkerhedsproblemer.

Med henblik på at forhindre misbrug af eksporttilladelser fastsætter forordningsforslagets artikel 19 grundene til, at en medlemsstat kan give afslag på eksporttilladelse, et krav om at kontrollere ECRIS og SIS, en forpligtelse til at underrette om afslag ved hjælp af det system, der er nævnt i artikel 30, og en forpligtelse til at kontrollere dette system, inden der udstedes en eksporttilladelse. Desuden fastsættes det, at medlemsstaterne hvert år skal kontrollere, at betingelserne for tilladelse er opfyldt.

I artikel 20 fastsættes det, at eksportører skal fremlægge bevis for modtagelsen af den afsendte forsendelse inden for to måneder, og det anføres, hvilke foranstaltninger der skal træffes, når disse dokumenter ikke foreligger. Denne bestemmelse indføres for at kontrollere, om en eksport rent faktisk er blevet importeret i det land, der er angivet i eksporttilladelsen. Dette har til formål at forhindre omdirigering af skydevåben. I forlængelse heraf fremgår det af artikel 21, at medlemsstaterne skal foretage kontrol efter afsendelsen i tilfælde af mistanke, og at denne kontrol kan foretages af en tredje part.

Tilsyn og kontrol

Forordningsforslagets kapitel V (artikel 22-25) indeholder en række nye bestemmelser om myndighedernes tilsyn og kontrol, herunder samarbejdet mellem myndighederne.

Forordningsforslagets artikel 22 præciserer de kompetente nationale myndigheders forskellige roller i forbindelse med gennemførelsen af forordningen.

Artikel 23 indeholder bestemmelser om udveksling af oplysninger og samarbejde mellem de forskellige myndigheder. Disse bestemmelser har til formål at skabe en bedre forbindelse mellem toldmyndighederne og de kompetente licensudstedende myndigheder.

Med henblik på at lette toldkontrollen og risikovurderingen fastsætter artikel 24 importørens eller eksportørens forpligtelse til at fremlægge bevis for tilladelse ved afslutning af toldformaliteterne. Det fastsættes endvidere, at medlemsstaterne kan suspendere import- eller eksportprocessen i en periode på 10 arbejdsdage.

I artikel 25 beskrives toldmyndighedernes forpligtelser efter resultaterne af kontrollen efter artikel 24. Hvis en ulovlig forsendelse opdages, skal toldmyndighederne underrette de kompetente myndigheder i den pågældende toldmyndigheds land – i Danmark politiet – herom. Det anføres i bestemmelsen, hvilke oplysninger der skal udveksles gennem Europols netværksprogram til sikker informationsudveksling (SIENA) i tilfælde af mistanke om ulovlig handel og beslaglæggelse.

Digitalisering og administrativt samarbejde

Forordningsforslagets kapitel VI (artikel 26-29) indeholder regler om øget digitalisering og øget administrativt samarbejde mellem toldmyndigheder, mellem toldmyndigheder og kompetente licensudstedende myndigheder og mellem disse myndigheder og Kommissionen.

I forslaget artikel 26 fastsættes det, at medlemsstaterne har pligt til at opbevare oplysninger om skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil i mindst 20 år. Denne bestemmelse har til formål at lette sporbarheden af skydevåben.

I forslaget artikel 27 fastsættes det, at medlemsstaterne skal indsende årlige statistikker til Kommissionen, og indholdet af disse data fastlægges. Denne bestemmelse vil gøre det muligt løbende at følge udviklingen med hensyn til import og eksport. På lang sigt vil dette gøre det muligt at opdage trusler og understøtte politikudviklingen.

Forordningsforslagets artikel 28 omhandler oprettelsen af et elektronisk licenssystem og dets sammenkobling med EU's kvikskrankemiljø på toldområdet for at lette udvekslingen af oplysninger mellem toldmyndighederne og de kompetente myndigheder, men også for at lette proceduren for ansøgning om en import- eller eksporttilladelse. På denne måde gøres procedurerne digitale, hvilket vil mindske den administrative byrde for de økonomiske operatører og de kompetente nationale myndigheder. Registrering af økonomiske operatører og fysiske personer i det elektroniske licenssystem vil kun være nødvendig, hvis de skal anmode om import- eller eksporttilladelser. Individuelle ejere af skydevåben, der er omfattet af administrative forenklinger i henhold til artikel 10 og 17, såsom jægere, konkurrenceskytter eller samlere, for hvem fritagelsen for import- og eksporttilladelser gælder, vil derfor ikke være forpligtet til at lade sig registrere i systemet.

I forslaget artikel 29 beskrives oprettelsen af et sikkert system til udveksling af oplysninger om afslag på import- eller eksporttilladelser. Denne bestemmelse vil gøre det muligt for de kompetente myndigheder med ansvar for at udstede tilladelser at opdage personer, der "shopper rundt" i EU med henblik på en import- eller eksporttilladelse.

Almindelige og afsluttende bestemmelser

Forordningsforslagets kapitel VII (artikel 30-39) indeholder en række almindelige og afsluttende bestemmelser.

Det fremgår af forslaget artikel 30, at medlemsstaternes skal indføre foranstaltninger for at sikre, at deres tilladelsesprocedurer er sikre, ligesom det fremgår af artikel 31, at medlemsstaterne skal indføre foranstaltninger for at sætte deres kompetente myndigheder i stand til at indsamle oplysninger og indføre import- og eksportkontrol for at sikre en korrekt anvendelse af forordningen. Forordningsforslagets artikel 32 fastsætter, at medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af denne forordning.

Med forslaget artikel 33 nedsættes Koordinationsgruppen for Import og Eksport, og artiklen indeholder bestemmelser om, hvem der skal være repræsenteret, og om gruppens opgaver. Gruppen består af repræsentanter for de myndigheder, der er omfattet af forslaget artikel 34, stk. 2, litra 1, dvs. den nationale myndighed, der i hver medlemsstat har ansvaret for den integrerede kontrol med skydevåben og for koordineringen mellem de forskellige myndigheder med beføjelser inden for bekæmpelse af ulovlig handel med skydevåben. Gruppens opgave består i at undersøge alle spørgsmål

vedrørende anvendelsen af forordningen, der rejses af formanden for gruppen (en repræsentant fra Kommissionen) eller af en repræsentant for en de myndigheder, der er omhandlet i artikel 34, stk. 2, litra a.

Artikel 34 fastsætter medlemsstaternes forpligtelser til at underrette Kommissionen om vedtagelsen af foranstaltninger til gennemførelse af forordningen og til at underrette de øvrige medlemsstater og Kommissionen om, hvem der er de ansvarlige kompetente nationale myndigheder. Den fastsætter også tidsplanen for Kommissionens revision af gennemførelsen af forordningen.

Forslagets artikel 35 tillægger Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter om en række emner. Artikel 36 fastsætter procedurene for vedtagelse af disse delegerede retsakter. Artikel 37 fastsætter, at Kommissionen bistås af et udvalg svarende til det udvalg, som følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser.

I forslagets artikel 38 fastsættes forpligtelserne i overgangsperioden forud for indførelsen af det elektroniske licenssystem, der er omhandlet i artikel 28, og systemet til udveksling af oplysninger om afslag på import- og eksporttilladelser, jf. artikel 29.

Med artikel 39 ophæves forordning (EU) nr. 258/2012, og artikel 40 fastsætter ikrafttrædelsestidspunktet for den nye forordning, som dog ikke er nærmere fastsat endnu.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har udpeget Udvalget om International Handel (INTA) som ansvarlig for sagen.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) artikel 33 om styrkelse af toldsamarbejdet og artikel 207 vedrørende EU's fælles handelspolitik. Lovgivning, der er vedtaget på området for EU's fælles handelspolitik og området om toldunionen, henhø-

rer under EU's enekompetence, jf. TEUF artikel 3, stk. 1, litra a og e. Forslaget hører derfor under EU's enekompetence.

Nærhedsprincippet gælder kun på de områder, hvor EU ikke har enekompetence, jf. artikel 5, stk. 3, i Traktaten om Den Europæiske Union.

Kommissionen fremhæver dog, at der er behov for handling på EU-plan, og at formålet med lovgivningen er at sikre, at der ikke findes juridiske smuthuller, som gør det muligt at omgå EU-lovgivningen om import, eksport og transit af skydevåben mv.

Regeringen er enig i, at der er behov for klare regler for at sikre, at der ikke kan ske omgåelse af EU-lovgivningen om import, eksport og transit af skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil.

6. Gældende dansk ret

De danske regler om import, eksport og transit af våben findes i våbenloven, våbenbekendtgørelsen og våbencirkulæret.

Derudover gælder Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 258/2012 af 14. marts 2012 om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol"), og om fastsættelse af udførselstilladelse og indførsels- og transitforanstaltninger for skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil. Nærværende forordningsforslag erstatter den tidligere forordning.

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog desuden den 17. maj 2017 direktiv nr. 2917/853 (våbendirektiv III), der bl.a. har til formål at sikre sporbarheden af våben og våbendele. Direktivet er implementeret i våbenloven og våbenbekendtgørelsen.

Efter våbenlovens § 6, stk. 1, nr. 1-9, er det forbudt at udføre en række våben mv. uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil. Tilladelser til bl.a. udførsel af skydevåben mv. til lande uden for EU udstedes som udgangspunkt af Rigspolitiet, jf. våbenbekendtgørelsens § 31, stk. 1, jf. dog stk. 2 og 3.

Det fremgår dog af våbenlovens § 6, stk. 2, nr. 2, at lovens § 6, stk. 1, ikke gælder for udførsler, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012, dvs. forordningen om skydevåben. Våbenlovens § 6, stk. 1, og våbenbekendtgørelsens regler udstedt i medfør af våbenlovens § 6, stk. 1, gælder herefter for udførsel af våben mv., der ikke er omfattet af forordningen om skydevåben.

Efter våbenlovens § 1, stk. 1, er det forbudt uden tilladelse af justitsministeren eller den, ministeren dertil bemyndiger, at indføre eller fremstille, herunder samle, de våben mv., der er oplyst i § 1, stk. 1, nr. 1-10. Der gælder ikke efter våbenlovens § 1 eller øvrige bestemmelser på samme måde som lovens § 6, stk. 2, nr. 2, en undtagelse for så vidt angår indførsel af våben omfattet af forordningen om skydevåben.

Indførsel af våben mv. efter våbenlovens § 1, stk. 1, og udførsel af våben efter § 6, stk. 1, uden tilladelse (eller dispensation) straffes i medfør af våbenlovens § 10, stk. 1, med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

Er der tale om forsætlig udførsel af skydevåben eller andre våben, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, kan forholdet henføres under straffelovens § 192 a, hvor strafferammen er fængsel fra 2 år indtil 8 år. Sker overtrædelsen af § 192 a med forsæt til terrorisme, er strafferammen fængsel indtil livstid i medfør af straffelovens § 114 stk. 1, nr. 6.

Det er toldmyndighederne, der kontrollerer, at ressortmyndighedernes regler på området overholdes ved at sikre, at der foreligger den nødvendige tilladelse til ind- eller udførsel af en vare, der er omfattet af en varebestemmelse, herunder våben, ammunition, militært udstyr og eksplosivstoffer mv.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er tale om et forslag til en forordning, som efter vedtagelse vil være direkte gældende i Danmark. En vedtagelse af forslaget vil dog indebære behov for vedtagelse af lovgivning, der supplerer forordningen.

Forslagets kapitel II indfører som noget nyt en række bestemmelser om import af våben til EU, herunder hvem der kan ansøge om en importtilladelse, operatørernes forpligtelser ved import, og hvordan licensudstedende myndigheder skal håndtere importansøgningen. Forslaget forventes i den forbin-

delse at have lovgivningsmæssige konsekvenser, da det bl.a. vil være nødvendigt at indføre en undtagelse til våbenlovens § 1, stk. 1, om indførsel af våben, der svarer til våbenlovens § 6, stk. 2, nr. 2, om udførsel af våben. Herefter vil det skulle fremgå af våbenloven, at våbenlovens regler om indførsel af våben ikke gælder for indførsel af våben omfattet af forordningen om skydevåben.

Der er desuden behov for at foretage en række konsekvensrettelser i artikelhenvisningerne til forordningen i våbenloven og våbenbekendtgørelsen.

Det kan ikke udelukkes, at forslaget vil kunne indebære yderligere lovgivningsmæssige konsekvenser.

Det er Skatteministeriets vurdering, at forordningsforslaget ikke indebærer lovgivningsmæssige konsekvenser på toldområdet.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes på et meget foreløbigt grundlag at have begrænsede varige økonomiske konsekvenser for det offentlige, herunder de danske toldmyndigheder og politiet, der kan henføres til forøget sagsbehandling. Det bemærkes, at der i overgangsperioden forud for indførelsen af EU-Kommissionens elektroniske licenssystem fastsættes visse forpligtelser til udveksling af oplysninger. I overgangsperioden må der således også forventes begrænsede økonomiske konsekvenser for sagsbehandlingen hos de danske toldmyndigheder og politiet. Udgifterne forbundet med forslaget vil især afhænge af tidspunktet for etableringen af EU-Kommissionens it-system, samt hvilke informationer der vil skulle udveksles i overgangsperioden.

Herudover vil der kunne forekomme merudgifter, såfremt forordningsforslaget medfører behov for nyudvikling eller tilpasning af politiets eksisterende it-systemer samt tilpasning af kommende it-løsninger hos Skatteforvaltningen. Der kan på det foreliggende grundlag ikke skønnes nærmere over udgifterne hertil.

Det bemærkes, at udgifter som følge af EU-retsakter, der medfører statslige merudgifter, skal afholdes inden for eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Administrative konsekvenser

Forslaget forventes at have en række administrative konsekvenser for Rigspolitiet og Politiets Administrative Center, der behandler tilladelser om hen-

holdsvis udførsel og indførsel af våben, komponenter og ammunition. Det drejer sig bl.a. om forslaget artikel 9, stk. 4, og artikel 15, stk. 4, vedrørende krav om en maksimal sagsbehandlingstid på højst 60 arbejdsdage på ansøgninger om hhv. import- og eksporttilladelse. Ligeledes forventes kravet i forslaget artikel 19, stk. 2, om, at de kompetente myndigheder – i Danmark Rigspolitiet – i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om eksporttilladelse skal kontrollere ECRIS og SIS at have administrative konsekvenser. Endelig forventes forslaget artikel 27, hvorefter medlemsstaterne årligt skal indsende nationale statistikker om import- og eksporttilladelser og -afslag, at medføre yderligere administrative processer for politiet, som dog forventes at være af mindre karakter, idet datatrækket alene skal ske én gang årligt.

Forslaget forventes at medføre en mindre administrativ ændring for toldmyndighederne som følge af kontrollen af de fornødne import- og eksporttilladelser. Det vurderes, at forslaget artikel 24, 25 og 28 i praksis vil medføre, at toldmyndighedernes verifikation af import- og eksporttilladelser i forbindelse med toldbehandling af angivelser fremover vil være digital og dermed erstatte den eksisterende manuelle proces. Dette vil forventeligt mindske toldmyndighedernes administrative opgaver ved ind- og udførsel af genstande omfattet af forslaget toldpositionsnumre, da fysisk fremvisning af tilladelse ikke vil være nødvendig. Vurderingen er dog baseret på, at ordningen først finder anvendelse tidligst fra 2025 og derved kommer til at være en del af det kommende Single Window-setup på toldområdet, hvor de første dele i forhold til de kommende EU-regler skal være klar i 2025.

Dertil kommer, at Skatteforvaltningen i øjeblikket gennemfører en række store, komplekse it-udviklingsprojekter, som frem mod udgangen af 2024 lægger beslag på Skatteforvaltningens it-udviklingskapacitet. It-understøttelsen skal derfor prioriteres sammen med andre højt prioriterede it-udviklingsopgaver.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Der vurderes ikke at være andre konsekvenser forbundet med forslaget.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Politimæssigt og Retligt Samarbejde.

Forslaget har derudover været sendt i høring hos følgende interessenter: Advokatrådet, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Våbenhandlerforening,

Dansk Erhverv, Dansk Firmaidræt, Dansk Industri, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Dansk Skytte Union, Danske Advokater, Danske Regioner, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, DGI Skydning, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Fonden for Nyborg Fæstning, Fængselsforbundet, Gadejuristen, Institut for Menneskerettigheder, Jagttegnslærerforeningen i Danmark, Justitia, Kriminalforsorgsforeningen, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Miljøministeriet, Nordisk Våbenforum, Politiets Efterretningstjeneste, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Samtlige byretter, Sikkerhedsbranchen, Sikkerhedsstyrelsen, Skydebaneforeningen Danmark, Sø- og Handelsretten, Vagt- og Sikkerhedsindustrien, Vestre Landsret, Vaabenhistorisk Selskab og Østre Landsret.

Der er modtaget høringsvar fra Det Kriminalpræventive Råd, Dansk Industri, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Våbenhandlerforening.

Generelle bemærkninger

Det Kriminalpræventive Råd (DKR) finder, at forordningsforslaget ud fra et kriminalpræventivt perspektiv har flere gode elementer. DKR har i den forbindelse tilkendegivet, at bekæmpelse og forebyggelse af ulovlige strømme af skydevåben er en vigtig opgave. Ifølge DKR bidrager kontrol med skydevåben, komponenter og ammunition til at begrænse udbredelsen af ulovlige skydevåben og forebygger derfor kriminalitet i samfundet. Dataindsamling muliggør forskning og kan give beslutningstagere og myndigheder et bedre overblik over problemets karakter og omfang, hvilket muliggør lov- og praksisændringer, der skal tilvejebringe kriminalitetsforebyggende tiltag.

Dansk Industri (DI) noterer, at transaktioner mellem medlemsstater samt direkte salg til de væbnede styrker, politiet eller offentlige myndigheder ikke er omfattet af forordningsforslaget. DI har i den forbindelse oplyst, at DI's medlemmer alene handler med skydevåben, hvor slutbrugeren er væbnede styrker, politiet eller offentlige myndigheder, hvorfor DI's medlemmer ikke vil blive omfattet af nærværende forslag. DI bemærker dog, at forslaget lægger op til øget brug af digitale løsninger i forbindelse med ansøgningsprocedurer og toldbehandling ved ind- og udførsel af skydevåben. Inden for den kommercielle ind- og udførsel af skydevåben samt krigsmateriel er der stor efterspørgsel på flere digitale løsninger, som kan lette det administrative arbejde for virksomhederne. DI opfordrer derfor til, at de digitale løsninger udvides til også at omfatte de kommercielle dele af området.

Danmarks Jægerforbund (DJ) bemærker, at forordningsforslagets formål om at bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU samt forslaget om at lette den administrative byrde for ejere af skydevåben stemmer overens med Danmarks Jægerforbunds motto om, at våbenområdet skal være trygt og enkelt. DJ er tilfreds med tiltag i retning af mindre bureaukrati.

Danmarks Våbenhandlerforening (DV) ser positivt på ønsket om at indføre en større grad af samarbejde mellem toldmyndigheder og andre relevante myndigheder indenfor EU for at lette import-, eksport- og transitprocedurerne, som DV ser et stort behov for. DV ser ligeledes positivt på en større systematisering af indsamlingen af data om internationale bevægelser af skydevåben til civil brug, forudsat at dette kan gøres på en måde, der ikke lægger yderligere byrder på erhvervslivet. DV bemærker i den forbindelse, at det er uklart, om dette vil blive tilfældet, når forordningen er implementeret, da det før har vist sig at skabe meget store problemer for branchen.

DJ støtter op om den forenklede procedure i forslaget artikel 10 vedrørende midlertidig indførsel af skydevåben og ammunition for bl.a. jægere, der rejser med deres skydevåben til EU.

For så vidt angår EU-våbenpasset (artikel 17) bemærker DJ, at EU-våbenpasset skal kunne udstedes inden for en acceptabel sagsbehandlingstid, f.eks. maksimalt 20 dage, som tidligere har været gældende.

DJ bemærker desuden, at der i forslaget lægges op til at fjerne afsnittet i artikel 9, litra b (forslagets artikel 17, litra b), i den gældende forordning om skydevåben, om at jægere og sportsskytter, når de forlader Unionen, kan vælge at fremvise et andet dokument end det europæiske skydevåbenpas, som anses for gyldigt til dette formål af de kompetente myndigheder i den pågældende medlemsstat. DJ støtter op om den foreslåede ændring, som ifølge forbundet vil gøre det mindre bureaukratisk at indføre våben i eksempelvis Sverige, der i dag ikke anerkender EU-våbenpasser som gyldigt rejsedokument.

DV understreger afslutningsvis behovet for et tæt samarbejde mellem myndighederne og branchen. DV foreslår i den forbindelse, at der nedsættes et hurtigtarbejdende udvalg med inddragelse af våbenbranchen, der kan handle implementeringen af forordningen i dansk lovgivning.

9. Generelle forventninger og andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er generelt positivt indstillet over for forslaget. Regeringen støtter således ambitionen om en styrket fælles EU-indsats for at bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU. I den forbindelse er regeringen enig med Kommissionen i behovet for en koordineret kontrol mellem medlemsstaterne og øget samarbejde mellem de relevante myndigheder for at sikre sporbarheden af skydevåben. Regeringen ser positivt på formålet om at skabe en klar retlig ramme, som sikrer en balance mellem på den ene side behovet for at øge sikkerheden og på den anden side at reducere de administrative byrder i forhold til den lovlige handel med skydevåben.

Regeringen finder overordnet set, at der er behov for nærmere afklaring af rækkevidden i forslagets bestemmelser om digitalisering af procedurer, som i dag i vidt omfang er papirbaseret. Det er regeringens umiddelbare vurdering, at vedtagelse af forordningsforslagets regler om digitalisering må forventes at indebære behov for udvikling eller tilpasning af it-systemer på både Justitsministeriet og Skatteministeriets område. Regeringen finder det derfor vigtigt, at der under de kommende forhandlinger sikres tilstrækkelig tid for medlemsstaterne til at gennemføre de nye regler.

Regeringens endelige stillingtagen afventer en nærmere vurdering af de statsfinansielle, samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.